

Előfizetési ár:

belybet, házhoz hordva

Negyedévre 2 korona.

Félévre 4 korona.

Vidékre postán küldve

Negyedévre . . . 3 kor. 50 fl.

Félévre 7 kor. — fl.

Egyes szám ára 2 filler.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
hétfő és ünneputáni nap
kivételével.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budai-nagy-útsza 151. sz.
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők

Kiadó:
a Rézvény-nyomda.

Gyermekvédelmi rendszerünk reformja.

Irta: Ruffy Pál.

I.

Sámson Tibor Sándor fővárosi árvaszéki ülnök nagyérdekű tanulmányt tett közzé »Gyermekvédelmi szervezet« címmel, amelyben javaslatait ebben a két pontban foglalja össze:

1. Meg kell változtatni a gyermek-fölvételeknek jelenleg divó rendszerét.

2. Szervezni kell a társadalom tevékenységét a gyermekvédelem körül, helyesebben ketté kell választani a védelemre szoruló gyermekek minősítését, olyképpen, hogy az elhagyottá nyilvánítást csak a valóban elhagyott gyermekekre kell alkalmazni, az ideiglenes segélyre szoruló gyermekeket pedig szervezett társadalmi tényezők gondozásába utalni.

Törekedtünk tömöríteni az érdekes dolgozatot, most pedig kíséreljük meg azzal kritikailag foglalkozni.

A dolgozat nukleusa: »meg kell változtatni a gyermekfelvételeknek jelenleg divó rendszerét és szervezni kell a társadalom tevékenységét a gyermekvédelem körül«. Hol a hiba a gyermekvédelem rendszerének mai alkalmazásában?

Az értekezés azt mondja, hogy a gyakorlat nem alkalmazkodik a szabályzat szigorú rendelkezéseire, hanem a régi nyomokon halad. Nem a gyakorlat, hanem a szabályzat indult a régi nyomon, midőn nemcsak a főnálló gyakorlatot kodifikálta, hanem azt a humánus és liberális szellemben ki is fejlesztette. Ennek az eljárásnak pedig az az eredménye, hogy a szabályzat, mely a két gyermekvédelmi törvényt életbeléptette, teljesen jónak, gyakorlatinak bizonyult — és ma már, midőn majdnem két év tapasztalatait birjuk, kimondhatjuk, hogy ez a szabályzat teljesen bevált.

A szabályzat azt mondja: »elhagyottnak kell nyilvánítani azokat a tizenöt éven alul levő vagyontalan gyermekeket, akiknek eltartására és nevelésre köteles és képes hozzátartozói nincsenek és akiknek eltartásáról és neveléséről a rokonok, jótékony intézetek vagy egyesületek kelőben nem gondoskodnak.«

A szabályzat tehát nem tesz különbséget ideiglenes és végleges elhagyott között, hanem »de praesenti« intézkedik, a jelenlegi elhagyatottságot veszi alapul. Aki ma elhagyatott, annak igénye van az állami gondozásra.

Hogyan lehetne megállapítani a

gyermek felvételének időpontjában, hogy elhagyatottsága muló vagy állandó jellegű-e? Sokszor ideiglenes jellegűnek látszik a fölvétel; a családfőntartó kórházba kerül, vagy nincs keresete, vagy elbujdosott, vagy a büntetőtörvény rendelkezéseinek hatálya alatt áll, vagy, gyakori eset, Amerikába vitorlázott: mondhatjuk-e, hogy a gyermek csak ideiglenesen elhagyott, mert valószínű, hogy az apa meggyógyul, hogy munkát kap, hogy megkerül, hogy kiállja börtönbüntetését, hogy Amerikából özönével fogja küldeni a dollárokat?

De hogy a gyermekek legnagyobb része nem lép átmeneti jelleggel a menhely kötelékébe, azt már eddig is kéi tapasztalati adat igazolja. Az egyik, hogy nagyon csekély azoknak a fölvételeknek a száma, melyeket a menhelyek igazgatói föltételeken teljesítettek s azokhoz az árvaszék hozzájárulását nem adta, a másik pedig, hogy az egy éven belüli fölvételének száma, viszonyítva az egy éven belüli kiadások számához, nem tüntet föl oly eredményt, melyből következtethető hogy az ideiglenes elhagyatottság esetei a végleges elhagyatottság eseteit nagyban tulszárnyalják.

Az ideiglenes elhagyatottsági ese-

TÁRCA.

A rejtélyes ház.

Irta: E. G. O.

I. ur: Jó, hogy találkoztunk. Végre egy ember, aki szereti a találós kérdéseket. Tőlem ugyan meg nem szabadul, míg az egészet végig nem mondom.

II. ur: Megenged, de a maga találós kérdései gyanusak szoktak lenni. Nem megy el az étvágyam?

I. ur. Legyen nyugodt, sőt inkább megjön tőle. Adjon csak egy kis tüzet és ide figyeljen.

A dolog úgy történt, hogy nemrégiben betértem egy házba. Hogy ez a ház merre van, ki lakik benne s hogy én ott kit és miért kerestem, az egészen mellékes és magát úgy sem érdekelné. Ennél fogva el sem mondom. Ide csak az tartozik, hogy amint annak a háznak az ajtaját betettem magam után, kénytelen voltam megdöbenni és hátratántorodni. Körülnéztem, vajjon jó helyen járok-e, a földön vagyok e, mert az a bűz, ami megcsapott, pokoli volt. Szédelegve támaszkodtam a botomra s undorító érzések vettek rajtam erőt. Amint kissé magamhoz tértem és szétnéztem, megdöbentő látvány tárult elém és önkénytelenül is az jutott eszembe: milyen igazságtalanság a sorstól, hogy engem nem teremtett regényírónak. Micsoda rémregény-téma! Hogy agyonreszkettetném, hogyan történném ki a nyájas olvasót a nyavajával, ha én azt mind le tudnám úgy írni, aho-

gyan szemembe ötlött! . . . Előttem tiz lépésnyire nagy esomé haj. Ugy láttam, hogy emberi haj . . . Sötétszőke, durva, rövid emberi haj . . . Mellette hatalmas vértócsa, mindenesetre emberi vér . . . Aztán kisebb vértócsa, köröskörül pedig szétszórt véresepek . . . Az egészet esunyául elhizott legyek lepték el . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. Ne szóljon közbe, most jön a java. Az irtóztató, a megdöbentő . . . a vértócsa mellett hústömeg fekszik. Közlebb megyek — borzasztó rá gondolni — egy szétmáló, egész máj . . . Akár csak az ember mája . . . Egy emberi máj a földön . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. Aztán egy igazi, valóságos gyomor . . . Éppen akkora, mint az emberé. Egy zöldsbarna, félig telt, rothadó, bűzös emberi gyomor a földön . . . Az ember belső szervei . . . Irtózat rá gondolni. Köröskörül béllulladékok, lábszár- és bordaesontok . . . A sarokban egy láncoz komondor koponyát marcangol . . . Előtte esigolya esontok . . . Mondhatom, hogy nem vagyok félték természetű, de a lábaim szinte legyökereztek . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. Még tovább is van. Amott egy rothadt szív. Akár csak az emberé . . . Képzeld, a szív, a szerelem székhelye s a gyöngéd érzelmek tanyája hever a bél- és gyomorrészek, máj és bordaesontok között . . .

II. ur. De hiszen ott a helye neki!

I. ur. Ne legyen olyan prózai. Az egészen más dolog . . . Irtózza állottam meg ezek láttára. Miféle gyilkosság tör-

tént itt, egész nyíltan, mert hiszen látnivaló, hogy nem is titkolják a dolgot. Sőt tündetőleg hányják szét a hulla földarabolt részeit. Micsoda mesebeli ház ez, ahol láncra kötött eb koponyán rágódik, ahol feloszlásnak indult májak, tüdők hevernek bél- és gyomorhulladékok között irtózatossá büzt gerjesztve? . . . Ahol az ember fuldokolva kapkod a levegő után . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. (idegesen) Ne szóljon mindig közbe, mert itt hagyom . . . Akit kerestem, nem találtam otthon. Az udvaron négy ajtót vettem észre. Három zárva volt, a negyedik nem. Ezen beléptem s megint az a rettentő szag csapott meg, esak hogy most még erősebben. Ennek a dolognak már tiz napja, de most is reszketek, ha arra a döglötes levegőre gondolok. Ebben a sötét oduban két gyereket találtam. Előtük szennyes törő ruha, gyanus, veres foltokkal tarkítva . . . Vér, ismét vér . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. A gyerekek — nem fogja elhinni — mostak. Látott már maga gyerekeket mosni?

Micsoda?

II. ur. De hiszen nem . . .

I. ur. Igaza van. En sem láttam. De nem is akartam egy percig se tovább látni, mert szédülni kezdtem. Az alatt az egy pillanat alatt, míg az ajtóban megállottam, következők tüntek a szemembe: egy nagy teknő, tele nyulós, ragadós habarékkal, amiben színes csafatokat gyurmált a két gyerek. Némkodták, megdolgozták az anyagot, csakugy habzott bele . . . Az odu párolgó gőzzel volt telítve,

teknek korlátozása a mai rendszerünkben tisztán és kizárólag az árvaszékek kezében van. Ha ugyanis az árvaszékek az elhagyatottság iránti határozatokat a tényállásnak alapos kiderítése, a szabályzatban előírt jótévkönyomozásának megkísérlése után hozták és nem utalványoznak be derüborura az állam számlájára gyermekeket, akkor az ideiglenes jellegű elhagyatottsági esetek száma rohamosan csökkenni fog s az állami gyermekvédelem igazgatásának munkáját nem fogják túlhalmozni az ilyenfajta gyermekekkel.

De az ideiglenes jellegű vagy jövődől elhagyatottsági eseteknek egyéb ellenszere is van. Az egyik és talán ez a legesleges, az anyai szeretet. Igaz, hogy a menhelyekben gyermeküknek fölvetelt kereső nők között van olyan is, aki nem bír érzéssel az anyai szeretet megismerése iránt, aki könnyelmű élete ballépésének következményeit siet eldobni magától, mint a sebről levett kötelék szennyes rongyát. Az ilyen nő bizonyosan nem érdemli meg a társadalom részvétét és ez el is taszítja magától. A menhely ettől sem fordul el. Az ilyen nő lelkületébe éppen a menhely ülteti el az anyai szeretet érzését az által, hogy őt gyermeke számára visszatartja. Számtalan esetünk van, hogy éppen ezek a végleges elhagyatottságra és tizenöt éves állami eltartásra predesztinált gyermekek meghódítják saját maguk számára az édesanyját, akinek lelkülete annyira átalakul, hogy minden erejével iparkodik gyermekét saját magának megtartani, annak atyját a gyermek által magához kötni, amint ezt a kiadatási kéréseknek számtalan esetei valóban megható módon igazolják.

s a fiuk hatalmasan izzadtak . . . A földön, székeken s tálakban, asztalon össze vissza, mindenütt tépett, rongyolt, gyanus színű tömegek . . . barna, sárga, némelyik zöldes, más ismét husszínű, melyekből gyalázatos szag áradt széjjel . . . Az egyik halom tetején a földön kis gyermek játszik a maeskával, . . . a másik kupac alól vérszalag kigyózik elő . . . Ismét vér! . . . Rettenő bünténynek kellett itt történni . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. Ne okoskodjék, most benne vagyok . . . Aztán gyanus szerszámok, vértől csepögő kések, kicsik, nagyok, bárdok szanaszét mindenfelé . . . azután megint hullarészek, . . . gyomor, vastagbél azon módon, . . . nyers karmanádli, tüdő, májak, vese velővel . . . Csak úgy dül belőlük a szag . . .

Borzadva csaptam be az ajtót s mekedtem . . .

S most mire gondol, hol jártam én s miféle helyen fordultam meg? Hol láttam én mindezt? Eláll a szeme szája, ha megmondom, mert magától soha életében sem találta ki . . .

II. ur. De hiszen . . .

I. ur. Mi az Isten csudáját akar azokkal az örökös közbeszólásokkal? Mindig csak: de hiszen . . . de hiszen . . . No, mi az? . . . Eppen tízedszer hallom.

II. ur. Hisz éppen azt akarom mondani, hogy mindjárt tudtam, hogy hol tetszett járni. Egy hentes műhelyben.

I. ur. (álmélkodva) Ember! Ki mondta ezt magának? Hogy találta ki?

II. ur. (nyugodtan) Egyszerű a dolog nagyon. Az én házigazdám tudniillik szintén — hentes . . .

Az ideiglenes jellegű elhagyatottsági esetek túltengésének egy másik hatalmas akadály a illetőségi község. A község tudja, hogy a gyermek eltartása a 7. életév betöltése után az ő nyakába szakad, tehát mindent elkövet, hogy az elhagyatottság ki mondásának útját állja. Fájlalni való, hogy igen sok község előjárósága ebben a törekvésében túllépi a jogos önvédelem határait és ravasz fondorlattal törekszik a hatóságokat meg tévesztetni, erőszakoskodással a gyermek anyját megrettenteni. A község nem riad vissza attól, hogy az állami gondozásba vett gyermeknek ugynevezett jótévköt állítson, aki lehet vályogvető cigány, vagy utszéli koldus, vagy a legjobb esetben a községi kanász. A főcél az, hogy a nemesszívű jótévköt a gyermeket megkapja. Az árvaszékek, amelyek igen sokszor — és ez nem akar panasz lenni — a helyi érdekek szálai által szabad cselekvésükben korlátozva vannak, nem lehetnek elég óvatosak ezeknek a községek által előállított irgalmas lelkeknek taksálásában, akik elvégre is csak bányászati eszközök némely községi előjáró kegyetlenségének, akik, tartani lehet attól, hogy a községi kanász és bika-tartási szerződéseket, ha a körmükre nem ütünk, úgy fogják megkötni, hogy egy bikával két, egy kanállal egy községi illetőségi gyermekeltartás jár, a törvényben előírt jótévkötnek szamaritánus köntösével.

A zeneiskola értesítője.

Érdekes tartalmu, elolvasásra érdemes füzetben számol be a városi zeneiskola múlt évi működéséről *Szent-Gyály Gyula* igazgató.

Minden lapja, minden oldala elárulja, hogy mily nagy gondnal, kitartással és ambícióval teljesíti az iskola derék tanártestülete jól átértett kulturális feladatát. Ezért most is, mint minden kínálkozó alkalommal, legmelegebb szimpantiánkat és elismerésünket fejezzük ki céljaik és törekvéseik iránt, melyek nemesak a városnak, hanem a magyarságnak szolgálják nevezetes érdekeit. S munkájuk valóban megbecsülésre méltó: a lefolyt 11 év alatt 1267 növendéket részesítettek céltudatos zenei oktatásban s a volt növendékek közül már nem egy keresi meg zenével a kenyerét, az iskolából kikerült számbavehető, alapos készütségű dilettánsok pedig még sokkal jelentékenyebb sort tesznek ki. Köztudomású az is, hogy az intézetnek mennyi nehézségekkel kellett folytonosan küzdenie, melyek közül legfeltűnőbbek a helyiség mizériák. Tizennégy év alatt hatszor költözködött az iskola s a kérdés teljesen megoldva még ma sincs: a mostani helyiség sem felel meg minden tekintetben. Még nagyobb baj a nagyközönség fokozottabb érdeklődésének s a művésznek általánosan érzett hiánya, amelyet a növendékekben is igen nehezen lehet megtörni. Zenei viszonyaink mostohaságán, sivárságán szerény eszközeivel mégis sokat enyhített már ez intézet s a második decenniumot elég kedvező kilátások közt kezdte meg.

Tanulóinak száma a lefolyt évben

192 re emelkedett, kétannyira tehát, mint az iskola működésének kezdetén. A növendékek szorgalmáról, előmeneteléről nemesak az értesítő érdemjegyei, hanem a tanévet záró nyilvános hangversenyek is elég tanuságot tettek. Az előadott tananyag az elméleti és gyakorlati kiképzés kipróbált mestereiből volt összeválogatva. Az idők folyása szóval semmit sem változtatott azon a kezdettől fogva elismert tényen, hogy zeneiskolánk helyes vezetés és oktatás tekintetében az ország egyik mintaintézete. S ha a talajt megmunkálnia sikerül, ha a körülmények lassankint kedvezőbbre fordulnak, feltétlen bizonyossággal azzá lesz, amivé lennie kívánatos: városunk kulturális életének egyik leg hatékonyabb tényezőjévé, gócpontjává.

(Folyt. köv.)

NAPI HIREK.

Pro militibus.

A múlt század negyvenes éveiben egy igénytelen, szürke nagy magyar így énekelt Toldi Miklós képében a magyar katonáról:

„Szép magyar leventék, aranyos vitézek,
A lelkeim is örül, ha réatok nézek.”

Ma, vagyis inkább tegnap, a Pesti Napló szerdai számában meg így kiált fel a kassai vérgőzétől megkergült egyik ignorans vagy ignotus zsurnaliszta:

„Le a karddal az oldaláról, ennek a rossz diákból lett duhaj, műveletlen hadnak. (Ovatosságból persze hozzá teszi a gyávák okosságának ezt a védekezését: Tisztelet a csekély számú kivételeknek.) Gondoljon arra az a tiszt, hogy a mikor a kantinban a levesét eszi, ingyen eszi. Mert hiszen a katona szükségese rossz.”

Hát idáig jutottunk. Egy szórványosan és hál Isten ritkán előforduló kardaffér kedvéért, amelynek előzményeit, lefolyását és következményeit csak egyoldalú tudósításból ismerjük, a Pesti Napló névtelen vezércikkezője úgy egész általánosságban, csak egy-két kivételt engedve meg nagy kegyesen, legyalázza legrégibb, legelőkelőbb és legnemesebb célu intézményünket: a hadsereget és megsérti a közbakától a tábornokig annak minden tagját. Természetesen, a sok sértés, ráfogás, általánosító köpködés (furese, hogy akkor szeretnek bizonyos urak legjobban generalizálni, ha hadnagyokról, vagy generalisokról esik a szó) annyira van az igazságtól, mennyire a mai átlag zsurnalista Arany Jánostól.

Franciaországban éppen ez időszert nagyon erős tollharc folyik a legszebb — de egyszersmind a leghetetlenebb emberi ideál: az örökbéke körül. Egyik részről Frédéric Passy és d'Estournelles de Constant, másik részről Brunetiére állanak a harcias táborok élén. „Le a fegyverrel, legyen vége a háborúnak, ölelkezzék testvéries békekességben az egész emberiség,” így kiáltanak a Jaurés táborának apostol-tábornokai: Passy és d'Estournelles. „Emlékezzünk meg régi diésőségünkről, a francia nemzet világhivatásáról, sinlődő testvéreinkről, elragadott tartományainkról, fenyegetett nemzeti létünkről, a szomszéd államok fenyegető fegyverkezéséről, közös édes anyánknak, a hazának veszedelméről és fel a zászlóval, ki a karddal — és előre” kiáltja Brunetiére. És a nemzetközi szocializmus iskolájához szító pacifisták megszegyelve hallgatják vádjait és kénytelenek bevallani, hogy a háborút a legborzasztóbb háború segítségével: a minden szemtetet felszínre hozó polgárháború segítségével akarnák örökre (?) elkerülni.

Mert Brunetiérnek igaza van. A háboru a természet törvénye. Nincs az a civilizált állapot, amely mellözhetővé teszi. Nemesak a testvérek, a nemzetek között is vannak Kain és Ábelék; és hogy a a Kainok nyugton maradjanak, az Ábelnek nemesak áldozniok, de fegyverkezniök is kell. Odáig juttatott bennünket ez a természeti szükség, hogy ma már minden embernek kell fegyverkeznie, vagyis megszülettek a demokratikus hadseregek.

És e felfegyverzett millióknak vezetőkre, tanítómesterekre van szükségük, mert ma a hadviselés nemesak művészet már, mint volt Napoleon korában, de tudomány is. Ezek a vezetők kora ifjúságtól kezdve gyakorolják magukat e tudomány sokféle ágaiban, egész életüket áldozzák fel nemes hivatásuknak, hogy a milliók tanítói, vezetői — és majdan, ha üt az óra, vezérei legyenek. Az ő kezükre bízták a haza, a trón biztonságát, megvédelmezését, főnállását.

Ők a legdrágábbak: a visszaszerzhetlennel adóznak a hazáért; vérükkel, életükkel. Nekik a férfias vitészségben, előkelő gondolkodásban, uras magaviseletben jó példával kell előljárniok. Bayard és Hunyady János előtt és óta tőlük kívánjuk meg, hogy legyenek lovagok, félelem és gánes nélkül valók.

És ők, a nemzeti hadsereg tisztjei nemes feladatuknak, az irántuk támasztott követeléseknek mindig meg is feleltek. Itt ott akadót köztük egy két kapeáskodó, kihívó modoru, legénykedő fenygyerek, de hát édes Istenem, akad ilyen a legnyárspolgáriasabb körökben is. Nem kell hozzá csak egy kis tuláradó életkedv, egy két pohár bor és — a jó Isten ne vegye bűnükül — az a husz-huszonkét éves fiatalok, a férfias önértet tultengésnek ez a veszedelmes kora, amely jogászt, medikust, technikust, sőt theologust is épp oly hirtelen elragad, mint az arany-paszomántos, kordos, sarkantyus fiatal tisztecskéket. Sőt ezeket talán a legritkábban, mert úgy nevelik.

Am mindezekért ne tétessük le velük a kardot, ne bujtassuk őket civilruhába, és ne öntsük arcukba a kantinban élvezett „ingyen“ levest, hogy ráemlékeztessük őket „szükséges rossz“ voltokra. Nagyon sok méltatlan infámiát kellene eltűrni a magyar közös és honvéd tisztnek a manapság erősen duhajkodó nemzetiségektől és szociálistáktól, ha utcán, közhelyeken fegyvertelenül jelennének meg. Bántanak, megtámadnák bennük a magyart is, a tisztet is. A kard letétel szomorú napjaiban esnének csak meg sűrűen a katonai afférek. Akkor kellene csak keservesen, mindennapos meggyalázás árán élvezniök az „ingyen levest“, amely eddig is becsületet, naponkint sok izzasztó órának nemes és amint láttuk: szükséges munkájával szereznek meg. Ha pedig ez a munkaszükségesség rossz: akkor rossz a bíró munkája is, mert bíró is csak azért van, mert gazemberek vannak; rossz akkor az orvos munkája is, mert orvos is azért van, mert betegségek vannak; rossz a földműves munkája is, mert földműves is azért van, mert elegendő kenyér nincs.

Bolond ember az, aki a karjára azért haragszik, mert formás, izmos és harera kész. „Nem adok neki enni“, mondja az ilyen bolond és elfelejti, hogy a maga szájába is csak olyan ételt juttathat, amely a kart is izmosítja.

Bizony nem szükséges rossz: szükség jó a katona, a mióta világ a világ. Szükséges jó pedig azért: mert ellenségek vannak.

Ellenségek, kívül és belül; és a legnagyobbak azok, akik átkozott tollukkal történelmi multunk, nemzeti önállóságunk, magyar nemzeti érzésünk, történelmi valóságaink és e nagy kincseink biztosítékai: állami intézményeink, a természet törvényei szerint kifejlődött társadalmi osztályaink ellen küzdenek. Akik nem ismer-

nek istent, nemzetet, királyt és hazát, hanem orosz példára a virágzó városok közé hajított bombák füstjétől feketén szeretnék énekelni esztelen marseillaiseüket:

„Debrut les taurnés de la terre“

És mindezt miért?

Hogy Magyarország miniszterelnökét ne Andrassy Gyulának vagy Apponyi Albertnek, hanem Bokányi Dezsőnek vagy Kardos Izraelnek hívják, a régiak pedig követ faragnának vagy bádogot kalápnának.

Mert valakinek csak kell faragni és kalápnálni?

Mondhatom, szép evolúció volna ez a revolúció!

Eine schöne Zukunft!

Hungarus

○

Kecskemét, augusztus 24.

— **Személyi hir.** Dr. Nagy Mihályi lapunk felelős szerkesztője, olaszország, utjáról családjával együtt hazaérkezett.

— **József főherceg Cegléden.** József kir. kereg a Cegléden állomásozó honvéd huszárság látogatására a ma délutáni gyorsvonattal Ceglédre utazott, ahol a teljes tisztikar fogadta. Érdekesnek tartjuk ennek kapcsán elmondani, hogy midőn a kir. váróteremből kilépett, a fenséges ur megpillantotta a szintén fölszállani készülő dr. Nagy Mihályt, lapunk felelős szerkesztőjét, megszólításával tüntette ki és hosszasan társalgott vele.

— **A népiskolák igazgatója.** Kerekes József népiskolai igazgató szabadságából visszaérkezett s a hivatalos órák alatt a szülőknek rendelkezésére áll.

— **A városházáról.** Kecskemét törvényhatóság közigazgatási bizottságának e hó 31-én, csütörtökön ülése lesz.

— **Tenyészirányváltoztatás.** A népies köztenyésztés szabályozása érdekében tudvalevőleg az ország vidékenként tenyészkerületekbe osztott, amelyekben a községi gulyákban csak bizonyos meghatározott fajtájú bikák használhatók. Az ismét megújuló kérelmekre, amelyeket egyesek, érdekeltek és vidékek a földművelésügyi miniszterhez benyújtottak, hogy a köztenyésztés irányától kivételt tegyen és engedje meg a tenyészkerületben megállapított fajták helyébe mások tenyészítését, arra bírták földművelésügyi minisztert, hogy elrendelje, hogy jövőben ilyen kérelmek, bármilyen legyen a törvényhatóság részéről az elintézésük, a miniszterhez terjesztessenek föl, nehogy az ily kérejmek akkor is elutasíttassanak, amikor azok teljesítését a közérdek javasolja. A miniszter elrendelte azt is, hogy a törvényhatóság, mielőtt ilyen ügyekben határozna, hallgassa meg a mezőgazdasági bizottságot, a gazdasági egyesületet és a kerületi állattenyésztési felügyelőt.

— **Csőd.** A kecskeméti kir. törvényszék, mint csődbíróóság Hnizák József állandó üzlettel nem bíró ceglédi fűhernemű- és vászonkereskedő ellen összes ingó és ingatlan vagyonára a csődöt tegnapi ülésében megnyitotta. Csődbiztosul Szeless László törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Traub József ceglédi, tömeggondnok-helyettesül dr. Fekete László kecskeméti ügyvédek nevezettek ki. A követelések bejelentésére október hó 5-ike tüzetett ki batáridőül.

— **Ékes magyarság.** Barlangligeten, Felső-Magyarország e kies és természeti szépségekben gazdag fürdőhelyén a fürdővendégek részére épített Casinónak ajtói

éppen egymással szemben vannak elhelyezve, amiért is állandóan nagy a léghuzam a teremben, ha valamelyik szórakozott látogató elmulasztja becsukni az ajtót, ami igen gyakran megszokott történni. Az igazgatóság a közönséget figyelemzetti erre a körülményre és pedig a következő ékes magyarsággal és helyesirással megírt felhívásban: „Tisztelettel felkeretnek a tisztelet fürdőközönségek saját egészségüknek óvása szempontja véget az alytó becsukásának nem mөлözézére szív- és figyelmet igényelni, mert cukos a terem és keretnek a másik alytónak is a szives becsukását igényelni. Barlangliget, Casino.“

— **A vasvilla áldozata.** Kolozsvári Péter 21 éves napszámos vacsi hegyi lakásán a padlást tapasztotta sógorával, Sahin Péterrel. Sahin alulról hajigálta a sarat vasvillával, de oly vigyázatlanul, hogy azt épp akkor, midőn Kolozsvári háttal fordult tőle a létrán, annak jobb térdkalácsába döfte. A fiatal ember sokáig nyomja majd az ágyat s nem lehetetlen, hogy béna marad.

— **Marólug mérgezés.** Mészáros Sándor másfél éves kis fia ma délelőtt szülei lakásán magához kapartotta a marólugos edény s abban valami nagyon kedves italt sejtve, jót húzott belőle. Sérülése életveszélyes. Anyja ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **A Magyar Általános Hitelbank félévi mérlege.** A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága tegnap Pesten tartott ülésében állapította meg az ez év első felére vonatkozó zárószámadást és a nyereség- és veszteségszámlát. Az utóbbi a befizetett részvénytőke után 2,816.358 korona 22 fillér nyereséget tüntet ki.

— **Magyar étlap.** Nagy Lajos aradi vendéglős a vendéglősök szeptemberben tartandó országos kongresszusán indítványozni fogja, hogy a vendéglősök kizárólag magyar nyelvű étlapokat használjanak. Nem kételkedünk benne, sőt hiszszük és reméljük, hogy a hazai vendéglősök az életrevaló indítványt egyhangulag elfogadják.

— **Piaci árjegyzék 1905. évi aug. hó 23-ik napján.** Tisztabuza 14.80—15.60. Kétszer 12.80—13.20. Rozs 11.80—12.20. Árpá 12.80—13.20. Zab 12.40—13.20. Tengeri kecskeméti 17.80—18.00. Tengeri bánáti 17.80—18.00. Köles 12.00—13.00. Krumpli 5.00.—5.40. Széna 5.20—5.60. Szalma 2 00 2.40. Hizott sertés kilója 1.30—1.38. Szalonna kilója 1.60—1.80.

Anyakönyvi kivonat.

— augusztus 24-én.

Születések: Rác János István rk., Fazekas János ref., Csomus Mária rk., Kökény Róza Ilona rk., Nagy Lajos ref.

Halálozások: Tóth Ferenc rk. 21 napos, Kovács Erzsébet ref. 67 éves Gyurkó Juliánna rk. 17 hónapos.

Felelős szerkesztő:

Dr. NAGY MIHÁLY.

Főmunkatárs:

Dr. SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Laptulajdonos:

a Kecskeméti Szabadelvű-párt.

Steiner Mihály törvz. bejegyzett adás-vételi vállalata.

A Hegedűs-közön 1 és fél holdas veteményes föld 120 út szőlővel eladó.
A Fűzes-téren egy ház eladó.
A Széles-közön 1 hold föld, szőlő alá megfordítva, eladó.
A VII. tizedben egy ház eladó.
A VI. tizedben egy ház eladó.
Benén kb. 130 hold szántóföld, 7-8 hold szőlővel, jutányosan eladó.
A vasut mellett kész szőlő, épülettel, négyszögölenként villatelepeknek olcsóért eladó.
Több kisebb-nagyobb földbirtok megvételre kerestetik. Német csergyermekeket ingyen ajánlok, előre kell ezt bejelenteni könyvkereskedésben.

Kiadó ház.

Nagykőrösi-utca 16. szám alatti ház, a

Goldberger-féle vendéglő-helyiség,

a szükséges lakás és mellékhelyiségekkel,

azonnal kiadó.

Értekezni II. tized, Korona-utca 101. szám alatt a tulajdonos **Koch Jánossal.**

Vegyeskereskedés

bérletes berendezéssel, azonnal kiadó. Czim a kiadóba.

Kiadó úri lakás

a Nagycsongrádi-utca 21. szám alatt, villanyos lámpákkal felszerelve, kert, istállókkal. Értesítést ad **Zsigmond M. József tanár ur** Halasi-kis-utca Kecskeméten, vagy a tulajdonos **Obál Ferenczné Kis-Tétény. U. p.:**
3791 Budafok. ?-31

Kiadó úri lakás!

A Katona József-utca 35. sz. házban négy szoba és mellékhelyiségekből álló lakás f. évi november 1-től bérbe adandó.

Értesítést ad: 3966-12-9

Balog Adolf.

Lakik: IV. tized 18. szám, Nagykőrösi-utca és Kisbudai-utca-sarok házban, ahol egy házfelügyelő azonnal felvétetik.

Birtok eladás Szarkásban.

Felórányira, közvetlen a vasúti megállónál 16 hold, felerészben jó szántóföld, felerészben jó termő szőlő, egy vagy pedig két részletben — a rajta levő épületekkel együtt — szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonos **Kasza Mihálynéval**, VII. tized, Katona József-utca 40. sz. a.
4009-6-4

Kiadó úri lakás.

Nagykőrösi- és Kohári-utca sarkon egy négy vagy öt szobás

úri lakás

azonnal bérbe adó. Bővebb felvilágosítást ugyanott 4007 (195. sz. házban) ad 10-7

Gál Mór háztulajdonos.

Önkénytes árverés.

„Ágasegyházi tanyak“ vasúti állomásához közel, **Izsák község határában fekvő 200 holdas birtok** igen kedvező feltételek mellett

2-3-5 holdas részletekben

önkéntes árverés útján fog eladatni. Az árverés határnapja f. évi szeptember hó 5-ik napjának reggeli 7 órájára van a helyszínén kitűzve. Felvilágosítást nyújt **dr. Fodor Sándor** kecskeméti (Nagykőrösi-utca 14-ik szám alatt) ügyvéd. 4012 7-5

1000 pár Férfi felcipők

jó erős és elegáns,

— előre haladt idény miatt —

áron alól is eladatnak

a Hazai Czipőraktárban

Itczés-piaczon, Juhász-házban.

4017-3-3

ALULIROTT tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy helyben, Széchenyi-tér II. sz. alatti házban, a Görög templommal szemben

szobafestő és mázoló

műhelyt nyitottam.

Több évi tapasztalatszerzésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb munkákat, tapétázásokat is a legjobb kivitelben a legolcsóbb árak mellett elvállalhatom.

Elvem: kevés haszon, nagy munkaforgalom!

Tisztelettel: **Gudricza József** szobafestő és mázoló.

Minden óra javítás három évi jótállással csak 1 korona 80 fillér!

Új óra- és ékszer-üzlet

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy a Nagykőrösi utcán, a **Fleischmann-féle házban**, a mai kornak megfelelő

óra- és ékszer-javító műhelyt

nyitottam. Elvállalok mindennemű új ékszer készítését és javítását bámulatos olcsó áron. Ezüst gombok és pipa-kupakok állandóan nagy választékban, olcsó árakon kaphatók. — Törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron veszek. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel: 20-7

G y e n e s L á s z l ó.

Minden óra javítás csak 1 kor. 80 fill.

Minden óra javítás csak 1 kor. 80 fill.

Minden óra javítás három évi jótállással csak 1 korona 80 fillér!

REISZMANN MÁRTON

épület-, műlakatos és vasszerkezetek műhelye

Kecskeméten,

V. tized, Vörösmarty-utca 155. számú (saját ház)

Telefon-szám 102.

Ajánlja 14 év óta fennálló gyárisan berendezett műhelyét. Készít: épületvasalásokat, vaskapukat, vaslépcsőket, mindennemű vasrácsokat, üvegtető-szerkezeteket, **takarék-tűzhelyeket** (sparhelt), mindennemű fényűzési dombormű és **virágmunkákat**, a legujabb stíl szerint és a legjutányosabb árakon. 3976a 20-4

